

Κριτική Θεάτρου

Της *Ελένης Βαροπούλου*

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ και συνάμα παρήγορη ήταν η παράσταση του ιονεσκιού έργου «**Το παιχνίδι της σφαγής**», που έφερε από τη Θεσσαλονίκη η Πειραματική Σκηνή της «**Τέχνης**» στο θέατρο «**Αβέρωφ**», στα πλαίσια των εκδηλώσεων «**Αθήνα, Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 1985**». Με ιδιαίτερη ευχαρίστηση παρακολουθούσε κανείς ένα μέτριο νοητικό παιχνίδι, μια εγκεφαλική κατασκευή, στημένη από τον **Ευγένιο Ιονέσκο** το 1969, ν' ανανεώνεται στη σκηνή χάρη σ' ένα σκηνικό παιχνίδι που στηριζόταν στην επιτηδειότητα των ηθοποιών και την ευφράδεια της σκηνοθεσίας. Με ανακούφιση εξάλλου διαπίστωνε ο θεατής ότι μικρά σχήματα, που υπηρετούν την ιδέα της αποκέντρωσης και δεν εισπράττουν το δημόσιο χρήμα χωρίς καλλιτεχνικό αντίκρουσμα, έχουν λόγο ύπαρξης και προωθούν τον διάλογο με το κοινό.

Όπως ο Ιονέσκο πρεσβεύει μια «**νέα θεατρική σύνθεση του τραγικού και του κωμικού**», ώστε μέσα απ' αυτήν να φανεί καθαρότερα, βιαιότερα, το παράλογο της ύπαρξης, έτσι και ο σκηνοθέτης **Νίκος Αρμάος** συνέθεσε τα διαφορετικά είδη θεάτρου στην παράσταση, προκειμένου οι φόρμες του καμπαρέ και του μιούζικ χωλ, του τσίρκου και του ψυχολογικού δράματος, να ξεσκεπάσουν με μεγαλύτερη ενάργεια το πνεύμα της ιονεσκιής γραφής, τα μορφικά τερτίπια και τις επινοήσεις, παρά το σκιώδες βάθος του έργου.

Γνώση και έξυπνη χρήση των θεατρικών ειδολογικών κωδίκων, χιούμορ και διαβρωτικό βλέμμα ακόμη και πάνω στην ιονεσκιή σαρκαστική ματιέρα, απέδειξε η σκηνοθεσία. Οι συνεχείς εναλλαγές ύφους και το εκφραστικό παραλήρημα, αρμονικά οργανωμένα,

Παιχνίδι Θεατρικών ειδών

«**Το παιχνίδι της σφαγής**»

Πειραματική Σκηνή της «**Τέχνης**» στο θέατρο «**Αβέρωφ**»

μετέδωσαν ζωντάνια, θερμότητα στις αποσπασματικές περαστικές φιγούρες του Ιονέσκο - ακτινογραφίες προσώπων, τραπουλόχαρτα και πιόνια στο χέρι ενός Άγγελου Εξολοθρευτή. Εξασφάλισαν μάλιστα οπτικά ερεθίσματα, δραματικούς σπινθήρες, εκεί όπου οι ιονεσκιές παραλλαγές ενός και του αυτού θέματος δυσκολεύονται να κρατήσουν αμείωτο το ενδιαφέρον του θεατή.

Κάτω από το σουρεαλιστικό στέγαστρο του **Απόστολου Βέττα**, με χρηστικά αντικείμενα κούκλες, καθημερινά μικροπράγματα να αιωρούνται, να θυμίζουν άλλοτε σύνεργα θαυματοποιού κι άλλοτε λεπτομέρειες εφιαλτικού ονείρου, «**Το παιχνίδι της σφαγής**» είχε για αρχηγό τον **Χάρο**: Σκοτεινό, μυστικοπαθή καλόγερο, όταν παραφυλάει τα θύματα για να σύρει μαζί τους τον Χορό, και μάγο της σκηνης, του βαριετέ, όταν αποκαλύπτοντας μια κόκκινη εσάρπα εκτελεί μουσικοχορευτικά νούμερα. Το ανεξήγητο μίasma και το αναπότρεπτο θανατικό μαραίνουν, στραγγίζουν τις συνειδήσεις και σπρώχνουν γέρους, νέους, παιδιά, ευκατάστατους και φτωχούς, παράγοντες της δημόσιας ζωής ή ιδιώτες προς την ηθική χρεοκοπία, τη γελοιότητα, την εκμηδένιση του ατομικού και συλλογικού εγώ. Σε απόσταση από την ιονεσκιή απαισιοδοξία και τον αγνωστικισμό κρατήθηκε το όλο θέαμα, ενώ η σάτιρα της προσωπικής στάσης και των μαζικών αντιδράσεων μπροστά στην αδυσώπητη πραγματικότητα του

θανάτου υπηρετήθηκε με ευθυβολία και μαεστρία από όλους τους ηθοποιούς.

Τα κοστούμια της **Ιωάννας Μανωλεδάκη** δεν δίστασαν να φορτίσουν με συγκεκριμένες πινελιές τα κενά πλάσματα, να τους εναποθέσουν ένα κοινωνικό και θεατρολογικό σχόλιο, βοηθώντας έτσι τους ηθοποιούς να προχωρήσουν πέρα από το μπρούτο σχήμα και την ομοιόμορφη «**μάσκα**» των ισοπεδωμένων, φαρσικών τύπων μιας ξοφλημένης πόλης.

Στην πόλη που χτυπήθηκε χωρίς αιτία από τον «**ομαδικό χάρο**» (μετάφραση **Παύλου Μάτεσι**), οι κάτοικοι, πολλοί και διαφορετικοί ρόλοι, ερμηνεύονται από ένδεκα μονάχα ηθοποιούς οι οποίοι αλλάζουν κοστούμια και παίξιμο με ταχύτητα, κέφι δυναμισμό. Μολονότι πρόκειται για ένα γενικό επίτευγμα, ξεχωρίζω σε ορισμένους από τους ρόλους τους τον **Κώστα Ζαχαράκη** (Θάνατο και Γέρο), τη **Σοφία Φιλιππίδου** (Οικοδέσποινα, Νοσοκόμα, Γριά), την **Έφη Σταμούλη** (Νεαρή σύζυγο α' και Χαμίνι), τη **Θάλεια Σκαρλάτου** (Μητέρα και Νεαρή σύζυγο β'), τη **Λένα Σαββίδου** (Αξιωματικό), τη **Γαλάτεια Καμενή** (Κόρη), τη **Μένη Κυριάκογλου** (Καμαριέρα και Χαμίνι), τον **Αλέξανδρο Μούκανο** (Νεαρό σύζυγο β'), τον **Ανδρέα Νάτσιο** (Υπάλληλο της Δημαρχίας και Νεαρό σύζυγο α'), τον **Φίλιππο Τσογγίδη** (Νεκροθάφτη) και τον **Θόδωρο Τεκνεσιόδη** (Ρήτορα).